

Cuntas Leithreasa 2016

Vóta 12

Aoisliúntas agus Liúntais Scoir

Réamhrá

Mar Oifigeach Cuntasaíochta do Vóta 12, tá sé de dhualgas orm an cuntas leithreasa don Vóta a ullmhú gach bliain, agus an cuntas a chur faoi bhráid an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste le hiniúchadh.

De réir an cheanglais seo, tugaim tuairisc sa chuntas a ghabhann leis seo ar an tsuim a caitheadh sa bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2016 do phinsin, aoisliúntas, gortaithe ceirde, agus aiscí agus liúntais bhreise agus eile faoi na hAchtanna Aoisliúntais 1834 go 2004 agus reachtanna ilghnéitheacha eile; pinsin eisreachtúla, liúntais agus aiscí arna ndámhadh ag an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe; táillí do mholtóirí liachta agus táillí ócáideacha do dhochtúirí; cúiteamh agus íocaíochtaí eile i ndáil le gortaithe pearsanta; táillí don Údarás Pinsean; íocaíochtaí ilghnéitheacha, srl.

Cuirtear an toradh maidir le caiteachas i gcomparáid leis na suimeanna arna ndeonú ag Dáil Éireann faoin Acht Leithreasa 2016, lena n-áirítear an tsuim a d'fhéadfaí a úsáid mar leithreasáí-i-gcabhair ar mhaithe le caiteachas don bhliain.

Dlítear barrachas €50.8 milliún a ghéilleadh don Stáitchiste.

Is cuid den chuntas é an Ráiteas faoi Pholasaithe agus faoi Phrionsabail Chuntasaíochta chomh maith le nótaí 1 go 6.

Ráiteas faoi Pholasaithe agus faoi Phrionsabail Chuntasaíochta

Cuireadh na polasaithe agus na prionsabail chuntasaíochta chaighdeánacha, maidir le cuntais leithreasa a tháirgeadh, chun feidhme agus an cuntas á ullmhú.

Ráiteas ar Rialú Inmheánach Airgeadais

Freagracht don chóras rialaithe airgeadais inmheánach

Mar Oifigeach Cuntasaíochta, aithním an fhreagracht atá agam as cinntiú go ndéantar córas éifeachtach rialaithe airgeadais inmheánaigh a chothabháil agus a fheidhmiú ag an Roinn.

Déantar an fhreagracht seo a chleachtadh i gcomhthéacs na n-acmhainní sin atá ar fáil dom féin agus i gcomhthéacs mo chuid dualgais féin mar Ard-Rúnaí. Freisin, ní féidir le haon chóras rialaithe airgeadais inmheánaigh ach ráthaíocht réasúnta seachas dearbhráthaíocht go bhfuil sócmhainní cumhdaithe, idirbhearta údaráithe agus taifeadta go cuí, agus go ndéantar earráidí ábhartha nó mírialtachtaí eile cé acu a chosc nó go ndéanfaí iad a aimsiú go tráthúil. Is próiseas leanúnach é an córas rialaithe airgeadais inmheánacha a chothabháil agus bíonn an córas agus a éifeachtúlacht faoi athbhreithniú a leanann ar aghaidh.

Tá mo chuid freagrachtaí comhlíonta agam i dtaca le socruithe rialaithe do na seirbhísí comhroinnte AD agus párolla a soláthraíodh don Roinn ag an Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte, a bhfuil mise i m'Oifigeach Cuntasaíochta di freisin.

Timpeallacht rialaithe airgeadais

Deimhním go bhfuil timpeallacht rialaithe i bhfeidhm a bhfuil mar chuid di na heilimintí seo a leanas:

- sannadh freagrachtaí airgeadais ag leibhéal bainistíochta le cuntasacht chomhfhreagrach
- bunaíodh socruithe tuairiscithe ag gach leibhéal mar ar sannadh an fhreagracht do bhainistiú airgeadais
- bunaíodh gnáthaimh fhoirmeálta do thuirisciú teipeanna suntasacha rialaithe agus do chinntiú gníomhaíochta ceartaithí cuí
- tá Coiste Iniúchta ann le comhairle a thabhairt dom maidir le comhlíonadh mo chuid freagrachtaí don chóras rialaithe airgeadais inmheánaigh.

Rialaithe riaracháin agus tuairisciú bainistithe

Deimhním go bhfuil creatlach gnáthamh riaracháin agus tuairisciú rialta bainistithe i bhfeidhm, lena n-áirítear deighilt na ndualgas agus córas tarmáigin agus cuntasachta agus, go háirithe, gurb ann dóibh seo a leanas

- córas buiséadaithe cuí le buiséad bliantúil a choinnítear faoi athbhreithniú ag lucht bainistithe sinsearach.
- athbhreithnithe rialta ag lucht bainistithe sinsearach a léiríonn feidhmíocht airgeadais i gcomparáid le tuartha.
- córas bainistithe riosca ag feidhmiú laistigh den Roinn.
- córais atá dírithe ar chinntiú shlándáil na gcóras TEC.

Iniúchadh Inmheánach agus Coiste Iniúchta

Deimhním go bhfuil feidhm iniúchta inmheánach ag an Roinn le pearsanra atá oilte go cuí, a fheidhmíonn de réir cairte scríofa atá faofa agam. Téann anailís de na rioscaí airgeadais sin atá os comhair na Roinne i bhfeidhm ar a cuid oibre agus tá a cuid pleannanna bliantúla iniúchta inmheánaigh, atá faofa agam féin, bunaithe ar an anailís seo. Tá sé d'aidhm ag na pleannanna seo na príomhrialaithe a chlúdach ar bhonn atrátha thar thréimhse réasúnta. Déantar an fheidhm inmheánach iniúchta a athbhreithniú ó am go chéile agam féin agus ag an gCoiste Iniúchta. Tá nósanna imeachta curtha i bhfeidhm agam le cinntiú go ndéantar tuairiscí na feidhme iniúchta inmheánaigh a athleanúint.

Robert Watt

Oifigeach Cuntasaíochta
Aoisliúntas agus Liúntais Scoir

21 Márta 2017

Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Tuairisc le cur faoi bhráid Tithe an Oireachtais

Vóta 12 Aoisliúntas agus Liúntais Scoir

Tá iniúchadh déanta agam ar an gcuntas leithreasa do Vóta 12 Aoisliúntas agus Liúntais Scoir don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2016 faoi Alt 3 d'Acht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993. Ullmhaíodh an cuntas san fhoirm a fhorordaíodh ag an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, de réir na polasaithe cuntasáochta caighdeánacha agus na bprionsabal do chuntais leithreasa.

Freagracht an Oifigh Chuntasáochta

De réir Ailt 22 an Achta um Ranna Státchiste agus Iniúchta 1866, tá iachall ar an Oifigeach Cuntasáochta an cuntas leithreasa a ullmhú. De réir an dlí, ní mór an cuntas a chur faoi mo bhráid faoi 31 Márta tar éis deireadh na bliana cuntais.

Tá an tOifigeach Cuntasáochta freagrach freisin as cumhdach na gcistí poiblí agus na réadmhaoine sin atá faoina smacht, as an éifeachtacht agus as an mbarainneacht riaracháin ina Roinn agus as rialtacht agus geanas gach idirbhirt san chuntas leithreasa.

Freagracht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Tá iachall orm faoi Alt 3 d'Acht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993 iniúchadh a dhéanamh ar chuntas leithreasa gach Vóta agus na tástálacha sin a chur i gcrích a measaim iad a bheith cuí do chuspóir an iniúchta.

Tar éis críochnú iniúchadh cuntais leithreasa, tá iachall orm teastas a sholáthar a dhearbhaíonn más amhlaidh, i mo thuairim féin, go léiríonn an cuntas go cuí na fáiltais agus an caiteachas a bhaineann leis an Vóta. Tá iachall orm freisin tagairt a dhéanamh d'aon chás ábhartha mar

- ar theip ar roinn nó ar oifig caiteachas a chur i bhfeidhm a taifeadadh sa chuntas do na cuspóirí a bhí i gceist leis na leithreasuithe a rinneadh ag an Oireachtas, nó
- nach gcloíonn na hidirbhearta a taifeadadh sa chuntas leis an údarás faoina maíonn siad a bheith curtha i gcrích.

Faoi Alt 3 (10) d'Acht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993, tá iachall orm tuarascáil a ullmhú gach bliain faoi aon cheisteanna a eascraíonn as m'iniúchadh ar an gcuntas leithreasa.

Scóip an iniúchta

Áirítear mar chuid d'iniúchadh scrúdú, ar bhonn tástála, fianaise a bhaineann le hábhar do shuimeanna agus do rialtacht na n-idirbheart airgeadais atá san áireamh sa chuntas chomh maith le measúnú i dtaca leis an gceist ar cloíodh le forálacha cuntasáochta *Ghnáthaimh Airgeadais Phoiblí* na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Tá i gceist leis an iniúchadh dóthain fianaise a fháil le ráthaíocht réasúnta a sholáthar go bhfuil an cuntas leithreasa saor ó mhíríteas ábhartha, cibé acu mar gheall ar chaimiléireacht nó mírialtacht nó earráid eile. Déanaim iarracht freisin fianaise a fháil faoi rialtacht na n-idirbheart airgeadais le linn an iniúchta. Agus an tuairim iniúchta á cur in iúl, déantar measúnú faoi leordhóthanacht iomlán chur i láthair na faisnéise sa chuntas leithreasa.

Tuairim faoin gcuntas leithreasa

I mo thuairimse, léiríonn an cuntas leithreasa go cuí fáltais agus caiteachas Vóta 12 Aoisliúntas agus Liúntais Scoir don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2016.

Tá an fhaisnéis agus na míniúcháin ar fad faighte agam a measaim iad a bheith riachtanach do chuspóirí m'iniúchta. I mo thuairimse, coimeádadh taifid chuntasaíochta leordhóthanacha ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe. Réitíonn an cuntas leithreasa leis na taifid chuntasaíochta.

Seamus MacCárthaigh

Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

24 Meán Fómhair 2017

Vóta 12 Aoisliúntas agus Liúntais Scoir Cuntas Leithreasa 2016

		2016		2015
		Soláthar mheastacháin	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
Caiteachas chláir				
A	Aoisliúntas agus liúntais scoir	526,880	499,500	499,175
Ollchaiteachas		526,880	499,500	499,175
B	Leithreasáí-i-gcabhair	135,000	158,403	136,404
Glanchaiteachas		391,880	341,097	362,771

Farasbarr le géilleadh

Tá farasbarr na suime a soláthraíodh le hais na glansuime faoi dhliteanas le géilleadh don Stáchtiste.

	2016	2015
	€	€
Farasbarr le géilleadh	50,783,203	23,999,338

Nótaí a ghabhann leis an gCuntas Leithreasa

1 Ráiteas faoi Chostas Oibriúcháin 2016

Níl an nóta seo infheidhmithe. Iompraítear costais riaracháin an Vóta seo ar Vóta 18 – an Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte. Iompraítear na costais a bhaineann le ceapadh polasaí aoisliúntais ar Vóta 11 – Oifig an Aire Phoiblí agus Athchóirithe.

2 Clár Comhardaithe ag 31 Nollaig 2016

	Nóta	2016 €000	2015 €000
Sócmhainní reatha			
larmhéideanna dochair eile	2.3	205	106
Banc agus airgead tirim	2.2	29,781	33,285
Iomlán na sócmhainní reatha		29,986	33,391
Lúide dliteanais reatha			
larmhéideanna creidmheasa eile	2.4	12,429	12,858
Glandliteanas don Stáitchiste	2.5	17,557	20,533
Iomlán na ndliteanas reatha		29,986	33,391
Glansócmhainní reatha		—	—
Glansócmhainní		—	—
Léirithe ag:			
Cuntas Maoiniú Stáit	2.1	—	—
<hr/>			
2.1 Cuntas Maoiniú Stáit	Nóta	2016	2015
		€000	€000
larmhéid ag 1 Eanáir		—	—
Eisíocaíochtaí as an Vóta			
Soláthar mheastacháin	Cuntas	391,880	
Farasbarr le géilleadh	Cuntas	(50,783)	
Vóta glan		341,097	362,771
Costas chláir ghlan		(341,097)	(362,771)
Iarmhéid ag 31 Nollaig		—	—

2.2 Banc agus Airgead Tirim	2016	2015
ag 31 Nollaig	€000	€000
larmhéid ag an bPámháistir Ginearálta agus airgead tirim	29,781	33,155
larmhéid chuntais bhainc thráchtála	—	130
	<u>29,781</u>	<u>33,285</u>

2.3 Iarmhéideanna Dochair Eile	2016	2015
ag 31 Nollaig	€000	€000
Pinsin in-fhorchúitithe dlite ag Ranna eile	205	106
	<u>205</u>	<u>106</u>

2.4 Iarmhéideanna Creidmheasa Eile	2016	2015
ag 31 Nollaig	€000	€000
Suim atá dlite don Stát		
Cáin Ioncaim	8,506	7,895
Muirear Sóisialta Uilíoch	2,209	2,645
Cáin Mhaoine Áitiúil	152	103
	<u>10,867</u>	<u>10,643</u>
Asbhaintí pinsin deonacha coinnithe ar fionraí	12	—
Nithe creidmheasa fionraí eile	1,550	2,215
	<u>12,429</u>	<u>12,858</u>

2.5 Dlíteanas don Státhchiste	2016	2015
ag 31 Nollaig	€000	€000
Farasbarr le géilleadh	50,783	23,999
Deontas ón Státhchiste nár tarraingíodh	(33,226)	(3,466)
Dlíteanas don Státhchiste	<u>17,557</u>	<u>20,533</u>

Arna léiriú ag:**Féichiúnaithe**

larmhéideanna dochair: ar fionraí	205	106
Banc agus airgead tirim	29,781	33,285
	<u>29,986</u>	<u>33,391</u>

Creidiúnaithe

Dlite don Stát	(10,867)	(10,643)
larmhéideanna creidmheasa: ar fionraí	(1,562)	(2,215)
	<u>(12,429)</u>	<u>(12,858)</u>
	<u>17,557</u>	<u>20,533</u>

3 Caiteachas Cláir de réir Fo-cheanteidil

		2016		2015
		Soláthar mheastacháin	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
A	Aoisliúntas agus Liúntais Scoir			
A.1	Liúntais aoisliúntais, liúntais chúitimh, pinsin agus liúntais áirithe leanaí	367,200	357,641	353,859
A.2	Íocaíochtaí faoi na scéimeanna pinsin ranníocacha do chéilí agus leanaí státseirbhísigh, baill na breithiúna agus oifigigh na cúirte	41,680	41,181	42,005
A.3	Pinsin ex-gratia do bhaintreacha agus leanaí státseirbhísigh, baill na breithiúna agus oifigigh na cúirte	800	596	725
A.4	Aiscí agus liúntais bhreise maidir le hoifigigh bhunaithe agus íocaíochtaí maidir le seirbhís aistrithe	92,500	78,049	80,267
A.5	Pinsin, liúntais agus aiscí maidir le hoifigigh neamhbhunaithe agus a gcéilí agus leanaí agus pinsin agus íocaíochtaí eile maidir le seirbhís aistrithe	23,000	21,243	21,687
A.6	Deontas gortaithe agus táillí leighis	400	359	380
A.7	Táillí don Údarás Pinsean	140	202	96
A.8	Íocaíochtaí maidir le dliteanas faoi Chaibidil 2C den Acht Comhdhlúthaithe Cánacha 1997	1,105	176	101
A.9	Dlíteanais phinsin iarchomhlachtaí seirbhíse poiblí atá iníoctha faoi reacht	55	53	55
		526,880	499,500	499,175

Athraithe suntasacha

Tríd is tríd, bhí caiteachas an chláir €27.4 milliún níos ísle ná mar a fhoráileadh. Tharla sé seo den chuid is mó mar gheall ar an méid seo a leanas:

Cur síos	Níos lú/(níos mó) ná a soláthraíodh €000	Míniú
Liúntais aoisliúntais, liúntais chúitimh, pinsin agus liúntais áirithe leanaí	9,559	Bíonn tionchar ag líon na ndaoine ag tosnú nó ag fágáil na scéime ar an gcaiteachas faoin fo-cheannteideal seo chomh maith le meascán na ngrád, a athraíonn ó bhliain go bliain. Dá bhrí sin, tá deacrachtaí le caiteachas a mheas ó bhliain go bliain. Bunaíodh an meastachán ar an mbarúil go mbeadh 15,400 daoine ar an phá-rolla A1 ag deireadh na bliana. Ba é 15,414 líon na bpinsinéirí ag deireadh na bliana. Léiríonn an táirgeacht níos ísle (2.7% níos ísle ná mar a tuaradh) éifeacht athraithe i meascán gráid na bpinsinéirí, comh mhaith le hiarmhairt a bhí níos ísle ná mar a tuaradh i dtaca le feabhsú laghdú phinsean na seirbhíse poiblí le linn na bliana.
Pinsin ex-gratia do bhaintreacha agus leanaí státseirbhísigh, baill na breithiúna agus oifigigh na cúirte	204	Íoctar pinsin ex-gratia do bhaintreacha agus leanaí státseirbhísigh a d'éirigh as nó a cailleadh roimh thús scéim pinsin ranníochach sa bhliain 1969 as an bhfo-cheannteideal seo. Dá réir sin rachaidh caiteachas ar an bhfo-cheannteideal seo i laghad gach bliain de réir mar a éiríonn na faighteoírí reatha as an scéim. Is deacair an rud é méid na ndaoine a éireoidh aisti a mheas go cruinn i mbliain ar bith. Cailleadh ochtar i 2016. Bhí 37 faighteoírí sa scéim seo ag deireadh na bliana, i gcomparáid le 45 ag deireadh 2015.
Aiscí agus liúntais bhreise maidir le hoifigigh bhunaithe agus íocaíochtaí maidir le seirbhís aistrithe	14,451	Bíonn tionchar ag líon na ndaoine ag tosnú nó ag fágáil na scéime ar an gcaiteachas faoin fo-cheannteideal seo chomh maith le meascán na ngrád, a athraíonn ó bhliain go bliain. Dá bhrí sin, tá deacrachtaí le caiteachas a mheas ó bhliain go bliain. Bunaíodh an meastachán ar an mbarúil go mbeadh 1,250 daoine ag éirí as i 2016. Bhí an caiteachas bunaithe ar an réamh-mheastachán de 1,250 pinsinéirí nua i 2016. Bhí an líon iarbhir (1,314) beagán níos airde ná an meastachán. Mar sin féin, bhí meán an chnapshuim €12,000 níos ísle ná an figiúr a úsáideadh don meastachán toisc athrú sa mheascán grád. Chuir an meastachán teagmhas san áireamh ach ní raibh sé de dhíth sa chás seo.

Cur síos	Níos lú/(níos mó) ná a soláthraíodh €000	Míniú
Pinsin, liúntais agus aiscí maidir le hoifigigh neamhbhunaithe agus a gcéilí agus leanaí agus pinsin agus íocaíochtaí eile maidir le seirbhís aistrithe	1,757	Tá an t-athrúchán go hiomlán inchurtha, nach mór, i leith méid na gcnapshuimeanna a íocadh d'oifigigh neamhbhunaithe, ar ionann sin agus thart ar 25% den mheastachán iomlán don fho-cheannteideal. Bunaíodh an meastachán cnapshuime, ar luach €6 milliún i 2016, ar an gcostas bliantúil le blianta beaga anuas, agus tógadh theagmhais stuama san áireamh. Déanta na fírinne, ba é luach iomlán na gcnapshuimeanna a íocadh ná €4.4 milliún don bhliain.
Íocaíochtaí maidir le dliteanas faoi Chaibidil 2C den Acht Comhdhlúthaithe Cánacha 1997	929	Faoin Acht Airgeadais (Uimh. 2) 2013, fágтар gur féidir le daoine atá faoi dhliteanas "barrachas inmhuirearaithe" i leith cánach ioncaim roghnú le haisíoc a dhéanamh thar thréimhse iar-oibre de 20 bliain, ach is gá go mbeadh an méid iomlán íoctha ag an riarthóir cistí pinsin don Ard-Bhailitheoir laistigh de trí mhí i ndiaidh don duine éirí as a phost. Léirítear é mar mhuirear faoin bhfo-cheannteideal seo má tharlaíonn é sin. Bunaíodh an meastachán i 2016 de €1.1 milliún ar bhonn tuisceana go gcleachtódh deichniúr státseirbhíseach ard-íoctha an ceart a leithéid de tháille a chruthú don Vóta. Níor roghnaigh ach beirt phinsinéirí suimeanna a iarchur, ar luach iomlán €176,000 i 2016. Íocadh é seo le hairgead ón Vóta agus déanfar aisíoc thar thréimhse 20 bliana.

4 Fáltais

4.1 Leithreasáí-i-gcabhair	2016		2015
	Measta	Réadaithe	Réadaithe
	€000	€000	€000
1 Fáltas faoi Acht Leasa Shóisialaigh (Comhdhlúite) 1993 (Uimh. 38 de 1993) maidir le dliteanas pinsin na mbaill foirne	28,000	28,000	28,000
2 Fáltais maidir le dliteanas pinsin na mball foirne ar iasacht, srl.	1,000	1,617	2,149
3 Ranníocaíochtaí le scéim pinsin céilí agus leanaí le haghaidh státsheirbhísigh agus daoine eile	19,500	17,399	19,739
4 Fáltais maidir leis an scéim ranníocach a tionscnaíodh do státsheirbhísigh bunaithe a ceapadh ar, agus tar éis, 6 Aibreán 1995 (Ciorclán 6/95)	26,900	29,695	29,872
5 Aisíocaíocht aiscí, srl.	500	295	851
6 Ceannach meas-seirbhíse	4,000	5,287	4,816
7 Ranníocaíochtaí scéime aonair	55,000	75,948	50,874
8 Ilghnéitheach	100	162	103
Iomlán	135,000	158,403	136,404

Míniú ar athraithe suntasacha

Tugtar míniú anseo thíos i gcás gach teideal ina raibh éagsúlacht idir an toradh agus an tsuim mheasta níos mó ná €100,000, agus níos mó ná 5%.

Cur síos	Níos lú/(níos mó) ná an tsuim mheasta	Míniú
	€000	
Fáltais maidir le dliteanas pinsin na mball foirne ar iasacht, srl.	(617)	Tá deacrachtaí le líon na mbaill foirne ar iasacht a mheas ó bhliain go bliain.
Ranníocaíochtaí le scéim pinsin céilí agus leanaí le haghaidh státsheirbhísigh agus daoine eile	2,101	D'íoc státsheirbhísigh a ceapadh i ndiaidh 6 Aibreán 1995 agus atá ina bhaill den scéim bhunaithe seo na rannaíochtaí seo. Tá tuairim agus 14,000 sa ghrúpa seo ach laghdóidh sé seo bliain ar bhliain de réir mar a éiríonn daoine as a bpoist. Meas faoina luach maidir leis an gcandam dóchúil daoine ag dul ar scor ón gcohort seo sa bhliain is cúis leis an difríocht leis an meastachán.

Cur síos	Níos lú/(níos mó) ná an tsuim mheasta €000	Míniú
Fáltais maidir leis an scéim ranníocach a tionscnaíodh do státsheirbhísigh bunaithe a ceapadh ar, agus tar éis, 6 Aibreán 1995 (Ciorclán 6/95)	(2,795)	D'íoc státsheirbhísigh a ceapadh i ndiaidh 6 Aibreán 1995 agus roimh 1 Eanáir 2013 agus atá ina bhaill den scéim bhunaithe seo na rannaíochtaí seo. Tá tuairim agus 16,400 sa chóhort seo ach laghdóidh sé seo de réir mar a éiríonn daoine as a bpoist. Rómheastachán maidir leis an gcandam dóchúil daoine ag dul ar scor ón gchóirt seo sa bhliain is cúis leis an difríocht leis an meastachán.
Aisíocaíocht aiscí, srl.	205	Tá deacrachtaí le líon na naiscí a aisíocfar a mheas ó bhliain go bliain.
Ceannach meas-seirbhíse	(1,287)	Tá deacrachtaí le fáltais a mheas mar go bhfuil rogha ag oifigigh meas-seirbhíse a cheannach.
Ranníocaíochtaí scéime aonair	(20,948)	Tháinig Scéim Aonair na Seirbhíse Poiblí i bhfeidhm do iontrálaithe nua in Eanáir 2013. Léiríonn méid fháltais an Vóta na rannaíochtaí atá déanta ag iontrálaithe nua i mbliana. Cé go ndéantar monatóireacht ar an líon sa tSeirbhís Phoiblí ar bhonn lárnach, déantar bainistíocht áitiúil ar líon na h-iontrálaithe nua, an tréimhse ina gceaptar iad, agus a ngráid agus a leibhéal pá, agus mar sin bíonn difríocht ann ó bhliain go bliain. Cuireadh tús le tionscnamh mór i 2016 le measúnú agus moltaí a dhéanamh ar samhail foistine oibriúcháin don scéim aonair.

5 Líon na bhFostaithe agus na bPinsinéirí

5.1 Foireann

Íoctar gach ball foirne a fhostaítear i riaracháin agus in íocaíocht aoisliúntais a ghearrtar don Vóta seo ó Vóta 18 Oifig Náisiúnta na Seirbhísí Comhroinnte. Gearrtar costais na foirne atá ag tabhairt faoi cheapadh polasaí aoisliúntais ar Vóta 11 – Oifig an Aire um Chaiteachas Poiblí agus Athchóiriú.

5.2 Pinsinéirí

Leagtar amach thíos anailís den líon iomlán pinsinéirí in íocaíocht de réir ceannteidil ag deireadh na bliana.

		2016	2015
A.1	Liúntais aoisliúntais, liúntais chúitimh, pinsin agus liúntais áirithe leanaí	15,414	14,428
A.2	Íocaíochtaí faoi na scéimeanna pinsin ranníocacha do chéilí agus leanaí státseirbhísigh, baill na breithiúna agus oifigigh na cúirte	2,816	2,783
A.3	Pinsin ex-gratia do bhaintreacha agus leanaí státseirbhísigh, baill na breithiúna agus oifigigh na cúirte	37	44
A.5	Pinsin, liúntais agus aiscí maidir le hoifigigh neamhbhunaithe agus a gcéilí agus leanaí agus pinsin agus íocaíochtaí eile maidir le seirbhís aistrithe	4,634	4,614
A.9	Dlíteanais phinsin iarchomhlachtaí seirbhíse poiblí atá iníoctha faoi reacht	3	3
		<hr/>	<hr/>
		22,904	21,872

5.3 Seirbhísí Gníomhaireachta um Íocaíocht Pinsin

Déanann an Roinn (Vóta 12) íocaíochtaí pinsin, ar bhonn gníomhaireachta, le hiarbhaill foirne de na gcomhlachtaí atá leagtha amach thíos

Ainm an chomhlachta	Líon na bpinsinéirí	Oll-luach (in aghaidh na bliana) €m
Pinsin Choiste Gairmoideachais/Institiúidí Teicneolaíochta/Bhoird Oideachais agus Oiliúna	9,113	253
Pinsin Fás/Solas	1,565	30

Gearrtar na suimeanna a íoctar ar an Vóta um Oideachais agus Scileanna (Vóta 26).

5.4 Ró-íocaíochtaí pinsin

Bhí ró-íocaíochtaí de €123,319 (41 cás), (2015: €257,832 – 81 cás) ag deireadh na bliana agus tá plean téarnaimh ann i ngach cás.

5.5 Scaoilíocaíochtaí

Íocadh scaoilíocaíochtaí ar luach iomlán €189,320 do bheirt Ard-Rúnaí a scoir i 2016 faoi scéim ar cuireadh deireadh léi do cheapaithe nua i Samhain 2011. Gearrtar scaoilíocaíochtaí ar fho-cheannteideal A.1 Aoisliúntas agus Liúntais Scoir, liúntais chúitimh, pinsin agus liúntais áirithe leanaí.

6 Ilghnéitheach

6.1 Laghdú Pinsin

Forálann Acht na bPinsean (Laghdú) 1965 agus an tAcht um Pinsin na Seirbhíse Poiblí (Scéim Aonair agus Forálacha Eile) 2012 go ndéantar pinsin na státseirbhísigh atá coinnithe nó athfhostaithe tar éis na gnáthaoise scoir a laghdú de réir mar is gá lena chinntiú nach sáraíonn a bpá iomlán sa tréimhse coinnithe nó athfhostaithe an luach saothair a gheobhaidís dá bhfanadh siad sna poist a bhí acu ar an lá deiridh dá gcuid seirbhíse inríofa. Forálann an reachtaíocht freisin go bhféadfaí laghduithe dá leithéid a tharscaoileadh de rogha an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

I 2016, laghdaíodh pinsin 22 státseirbhísigh scortha go hiomlán nó go páirteach. Ba é €98,441 an méid iomlán a laghdaíodh in 2016.

6.2 Costais Dí

Íocadh costais dí sna catagóirí seo a leanas i rith na bliana:

			2016	2015
	Líon na gcásanna	Costais dí íoctha ag an Roinn	Iomlán	Iomlán
		€000	€000	€000
Éilimh maidir le feidhmeanna pinsin an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe	2	—	57	—
		—	57	—